

Bescherm de circulaire economie

Stop met nationale heffingen in de keten

Wij roepen het kabinet en de Tweede Kamer op om af te zien van het plan om de afvalsector €567 miljoen extra belasting op te leggen. De belastingen zijn nu al hoger dan in andere Europese landen en raken bedrijven die dagelijks werken aan het sluiten van kringlopen én hun partners in de materiaalketens. Ze maken recycling onrendabel, verhogen kosten voor burgers en bedrijven, gaan ten koste van veel groene banen en ondermijnen om die reden juist de transitie naar een circulaire economie.

Nederland dreigt grip op (kritische) grondstoffen en capaciteit te verliezen

Hogere lasten voor afvalverwerkers leiden ook tot hogere lasten voor recyclers en producenten. Gevolg daarvan is dat de businesscase verslechtert. De afvalsector en de productieketens zijn onderdeel van internationale markten, waarop zij concurrerend moeten zijn. Door de enorme verslechtering van de concurrentiepositie die deze maatregel onherroepelijk heeft, dreigt een massale afvalexport, verplaatsing van recyclingactiviteiten naar het buitenland, verlies aan groene banen, een afname van investeringsbereidheid in verdere verduurzaming en circulaire innovaties. Ook volgt een grotere afhankelijkheid van het buitenland voor zowel (kritieke) grondstoffen, productiecapaciteit als afvalverwerkingsmogelijkheden. Verder heeft dit negatieve gevolgen voor investeringen in CO₂-opslagproject Aramis, waarin de afvalsector ruim een kwart van de startcapaciteit vertegenwoordigt.

De plastic keten kraakt

Als belangrijk voorbeeld halen wij de plastic keten aan: Nederland stond jarenlang in de Europese top van plasticproductie en -recycling. Die positie brokkelt af: in drie jaar tijd is 3 miljoen ton productiecapaciteit verdwenen en meer dan tien recyclers gingen failliet. Inmiddels is ruim een kwart van de plastic recyclingcapaciteit weggefallen. Tegen de achtergrond van een wereldwijd groeiende vraag naar plastic en een mondiale strijd om circulaire technologie en productie op te bouwen en de noodzaak van bedrijven te verduurzamen, is dit een rechtstreekse bedreiging voor onze maak-, recycling- en afvalindustrie en materiaalketens. Zonder ingrijpen verliest Nederland kennis, groene banen en het vermogen om klimaat- en circulaire doelen te halen. Nationale heffingen als deze bedreigen ook andere materiaalketens.

Gevolgen voor burgers

Huishoudens betalen straks minstens €40 meer afvalstoffenheffing - ook wie afval goed scheidt. Een nationale heffing in de afval- en materiaalketens legt de rekening bij de burger, ongeacht waar in de keten die wordt opgelegd. Dat biedt niets terug: geen betere recycling, geen zichtbare verduurzaming.

Kabinet erkent het belang van circulaire grondstoffen

Minister Karremans (Economische Zaken) stelt in zijn Industriebrief terecht dat circulaire grondstoffen essentieel zijn. Dat vraagt volgens hem onder meer om betere inzameling, sortering en verwerking—samen met de afvalsector. Maar een heffing van €567 miljoen maakt deze ambitie onhaalbaar, omdat het afval en daarmee grondstoffen in andere landen verwerkt gaan worden. Nationale normeringen en heffingen verslechteren de concurrentiepositie van de hele waardeketen. Dit zal het vertrek van bedrijven en investeringen uit Nederland, die al enige tijd gaande is, verder versnellen. Wij vragen het kabinet en de Tweede Kamer om te denken in kansen, in plaats van de keten met nationale heffingen te verzwakken. Help ons met het doorpakken op een pakket maatregelen waarmee we de circulaire ambities wél kunnen gaan realiseren en afval kunnen blijven verwerken.

Geef samenwerking een kans

De ketensamenwerking aan de Placlictafel heeft laten zien hoe belangrijk het is dat maatregelen in samenhang worden genomen. De Placlictafel heeft concrete voorstellen gedaan voor marklcreatie, certificering en borging van circulaire maatregelen. Unaniem wordt gezien dat nationale heffingen circulaire ambities alleen maar ondermijnen, ongeacht waar je ze in de keten oplegt. Sterker, de onrendabele kop moet gecompenseerd worden, terwijl deze extra heffing deze alleen maar groter maakt. Laat de Placlictafel, die het overleg op 4 december 2025 hervat, dus verder werken aan circulaire oplossingen die wel effect sorteren, zonder de druk van onhaalbare lasten.

Onze oproep aan u

- Schrap heffingen die de circulaire transitie beperken; zoek een andere dekking voor de €567 miljoen buiten de materiaal- en afvalketens.
- Zorg voor een gelijk speelveld: geen onevenredig zware CO₂-heffing voor de afvalsector. Een gelijke behandeling met de rest van de industrie is nodig en gerechtvaardigd.
- Geen verdere verhoging van de afvalstoffenbelasting en -om circulariteit te ondersteunen- een vrijstelling van deze belasting voor het 'sorteerresidu' (de onbruikbare restanten) van goed uitgesorteerd circulair materiaal conform een door de overheid erkende systematiek.
- Verlicht tijdelijk de druk op recyclers door haast te maken met de door de Placlictafel voorgestelde korte termijn maatregelen, zoals openstelling van subsidie- en kostencompensatiemogelijkheden en reductie van de energiebelasting voor producenten van circulair plastic voor deze industriële keten
- Gebruik het Klimaatfonds om het prijsverschil tussen fossiele en circulaire materialen te verkleinen.

Samen kunnen we bouwen aan sterke, toekomstbestendige materiaalketens en een internationaal concurrerende circulaire economie en afvalketen.

